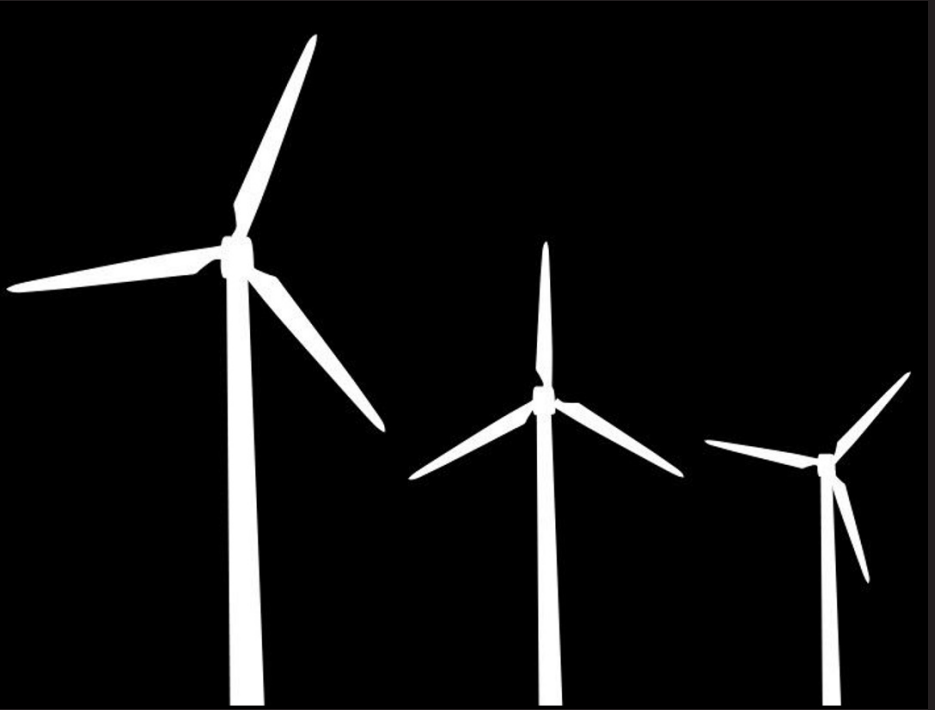

melioristi

Mikko Suomi

Melioristi

Mikko Suomi

© Mikko Suomi

Decodex, Turku 2021

ISBN: 978-952-80-7170-9

Kansi: Mikko Suomi

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Melioristi

Esipuhe

Elämme aikaa, jossa puhutaan ilmastonmuutoksesta, ilman tieteellisesti todistettua näyttöä. Elämme aikaa, jossa ihminen on omilla teoillaan oikeasti tuhonnut ympäristöään pysyvästi. Meret täyttyvät muovijätteistä ja muusta roskasta. Joet ovat ympäri maapallon käyttökelvottomia ja kuolleita. Ylikansoittuminen korostaa usein näitä ilmiöitä ja tuo mukanaan useita muitakin ongelmia. Virukset jylläävät keskuudessamme pandemiaina kylväen pelkoa ja kuolemaa. Ydinvoiman tuotannon todellisista vaaroista vain harvat tietävät edes murto-osaa. Asioiden pimittäminen ruokkii ihmisten pelkoja ja synnyttää salaliittoteorioita. Elämme aikaa, jolloin suuret korporaatiot ohjaavat yleistä mielipidettä ja kansalaistottelemattomuus on vain hilpeä muisto kolttajärveläisistä. Suuryhtiöt nostavat kuluttajahintoja perusteettomasti ja koska meillä menee niin hyvin, ei kukaan jaksa asiasta välittää. Kaikki vain niellään laimealla mutinalla: ”minkä teet, kun ne kerran voivat tehdä mitä lystäävät, niin ne myös sen tekevät!” Yleisesti koetaan, ettei yksilö voi vaikuttaa asioihin.

Energiantuotannon kehitysnäkymät ovat sentään, meidän kaikkien onneksemme, kääntyneet edes vähän vihreämpään ja turvallisempaan suuntaan. Ehkäpä ilmastonmuutokseen liittyvä propaganda onkin toiminut tässä asiassa oikealla tavalla. Energiantuotannon poliittisella päätöksenteonkentällä tulevaisuus ei ehkä olekaan niin synkkä kuin ydinvoiman kultakaudella pelättiin. Kaikki asiat eivät ole huonosti, eivätkä oikeastaan hyvinkään. Ehkä nyt onkin sopiva aika kääntää mielipiteensä melioristin

kanssa samaan suuntaan. Jos edes yrittäisimme muuttaa pinttynyttä ajatustamme siitä, että kaikki on jo menetetty ja nostaisimme katseemme realistisen positiivisempaan tulevaisuuteen.

Meliorismi on optimismin ja pessimismin välimuoto, jotenkin parempi muttei yliampuvan siirappista pelkkää hyvää tai masentavan huonokaan. Melioristi ei usko, että kaikki on lopulta hyvin, eikä hän usko, että kaikki on lopulta huonosti. Melioristi uskoo, että ihminen voi elää moraalisesti merkityksellistä elämää ja yksilö voi vaikuttaa muutoksiin. Meliorismi on aktiivisen, ajattelevan ihmisen elämänasenne, tulevaisuus ei ole ainoastaan paha ja synkkä, vaan jokainen voi omilla teoillaan vaikuttaa ja muuttaa maailmaa paremmaksi paikaksi. Valheen vaikutukset jättävät ihmiseen pysyvät arvet, mutta patologisestakin valehtelijasta voi tulla yltiörehellinen maailmanparantaja, niin halutessaan. Maailma tarvitsee ihmisiä, joilla on sisäistä voimaa vastustaa vääryyttä, nähdä epäoikeudenmukaisuuden taakse ja pyrkiä tekemään yksilönä koko ihmiskuntaa koskevia muutoksia. Melioristinen toivo on mahdollista vain maailmassa, jossa epäonnistuminen ja anteeksianto ovat hyväksytyjä, mahdollisesti jopa hyveitä.

Olen kuullut varman huhun, että eräs kirjallisuuden ystäville tuttu, Tiina Korhonen on palannut isovanhempiansa ja syntymäkotinsa maisemiin Luvialle. Samainen huhu kertoo, että isoäidin poismenon jälkeen Turukka-vaari tarvitsee omaishoitajaa ja Tiinalle avautuu siitä hyvä sauma muuttaa kiusalliseksi muuttuneesta kimppekämpästään. Kaiken kokemansa, valheiden verkon

negatiivisten vaikutusten jälkeen Tiina on luvannut itselleen, että hän tekee parannuksen ja muuttaa kaikki valheiden kautta negatiivisiksi muuttuneet toimintatapansa. Entisestä kakkostyyppin valehtelijasta on tullut vuosien varrella yltiörehellinen, miehiä karttava melioristi, joka inhoaa kaikkia ääripäitä, mutta samalla hän on oppinut rakastamaan juoruja ja huhuja. Oi kuinka pikkupaikkakunnalla, kuten Luvia niitä riittääkään ja varsinkin sellaisten levittäjiä. Tupakointi on lentokoneissa ollut jo kauan aikaa sitten kielletty, joten kiinnittääkää vain turvavyönne ja taas mennään.

-M

1. Bipolaarinen vaari

”Linnea Margareta Korhonen, maasta sinä olet tullut, maaksi sinun pitää jälleen tulla. Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä!” Pappi kauhaisi hiekkaa sinkkiämpäristä ja valutti sitä ristinmalliin valkoisen kangaspäällisen arkun kannelle.

Tiina pohti papin sanoja, mikä mahtaa olla tuo viimeinen päivä ja miksi ihmeessä väitetään ihmisen tulevan maasta? Se, että ruumis muuttuu maaksi, oli ehkä ainut helposti ymmärrettävä kohta koko hautausseremonian liturgiassa. Tiina ei ollut koskaan omasta mielestään ollut mitenkään kovin uskonnollinen. Kohteliaisuudesta isovanhempiaan kohtaan tai silkasta tavasta hän oli kuitenkin maksanut koko ikänsä kirkollisveroja. Jumalapalvelus jo pelkästään sanana aiheutti Tiinalle kylmiä väreitä, olipa sen tilaisuuden tarkoitus sitten tavanomainen sunnuntaipalvelus, vihkitilaisuus, konfirmaatio tai hautajaiset. Edellinen kerta hautajaisissa oli mennyt Tiinalla hieman sumuisemmissa tunnelmissa, kun hänen miehensä Timo oli laskettu hautajaisten päätteeksi Turun uuden hautausmaan urnalehtoon. Aviomiehen kuolema Porin Sampolan turva-asunnossa ja kaikki mitä sitä ennen tapahtui, olivat olleet niin järkyttäviä, että Tiina oli ajautunut reaktiiviseen psykoosiin. Tiinan ajantaju sekä ympäristön hahmottaminen olivat kadonneet tyystin muutamaksi viikoksi jopa kuukaudeksi. Muistikuvat Timon siunaustilaisuudesta ja urnanlaskusta olivat vain kuin vanhanaikaisia diakuvia. Nyt rakkaan mummin hautajaisissa Tiinan ajatukset palasivat epäsopivasti noihin omituisiin

tapahtumiin lähes kymmenen vuoden taakse. Tiina ravisteli päätään ja yritti palauttaa ajatuksensa Porin keskussairaalan psykiatrisella osastolla heräämisen kautta tähän hetkeen. Linnea Korhosen siunaustilaisuus tapahtui Luvian kirkossa. Tiina oli aina ihailnut kyseistä rakennusta. Stenbäckin suunnittelema ja luvialaisesta punertavasta hiekkakivestä rakennettu kansallisromanttinen ristikirkko oli kyllä kerrassaan upea. Tiinan katse pysähtyi yhteen neljästä puuveistoksesta, joita kirkossa oli, Luviamadonnaan. Tuntemattoman mestarin puuveistos oli konservoitu ja se oli oikeastaan hieman jopa pelottava. Tiina havahtui ajatuksistaan, kun muistotilaisuuteen saapunut seurakunta alkoi valua hiljalleen ulos kirkosta. Tiina siristi hieman silmiään astuessaan pimeästä eteisestä kirkaaseen ja raikkaaseen kevätauringonpaisteeseen. Edessä kävelevän Tiinan isän Tepon päällystakki haisi selvästi läikkyneelle oluelle. Haju osui Tiinan sieraimiin vasta ulkona ilmapvirran heilauttaessa isän takkia. Tiinaa hävetti. Hän otti muutaman askeleen nopeammin, ohitti isänsä ja tarttui ensimmäisenä kävelevän vaarinsa käsivarteen. Turkka-vaari kääntyi katsomaan Tiinaan ja miehen vakava ilme muuttui hetkellisesti hieman iloisemmaksi. Tiina oli ollut aina Turkan lempi lapsenlapsi.

Vaikka vaari ja mummi eivät olleet enää vuosiin varsinaisesti asuneet yhdessä, eivät he olleet koskaan virallisesti eronneet. Vaari oli rakastanut mummia loppuun asti ja ehkä toisinkin päin, mutta Linnea ei kerta kaikkiaan ollut enää jaksanut pitää huolta jatkuvasti hölmöilevästä miehestään. Turkalla oli todettu vakava mielenterveyden

sairaus jo nuorena, mutta vasta eläkkeelle siirtyminen oli laukaissut oireiden varsinaiset lähimpiään haittaavat muodot. Viimeisenä oljenkortena Turcka oli suostunut lääkäriin, jottei Linnea olisi jättänyt häntä yksin Korhosten sukutaloon Luvian Lemlahteen. Lääkäri oli tarkentanut Turkan diagnoosin kaksisuuntaiseksi mielialahäiriöksi ja määrännyt siihen sopivan lääkityksen. Turcka söi määrättyjä lääkkeitä ehkä viikon tai kaksi, mutta koki niiden vain väsyttävän toimeliasta miestä ja niinpä hän lopetti lääkkeiden syömisen sitten siihen. Tämä oli ollut viimeinen pisara Linnealle, joka muutti lopulta Luvian keskusta, palvelutaloon. Linnea oli todella pidetty ja tunnettu henkilö Luvialla. Hän oli toiminut ansiokkaasti kirkkovaltuustossa ja kunnallispolitiikassakin vuosikymmeniä. Niinpä jostain kumman syystä kunnan palvelutalon jonotusjärjestyksessä oli tehty hänen kohdallaan poikkeus. Ensimmäinen vapautuva paikka sattui ohjautumaan palveluasunnon tarvitsemalle Linnealle kahdessa viikossa. Tiina oli muuttanut samoihin aikoihin Luvialle, koska halusi olla lähellä rakkaita isovanhempiaan ja ajatteli, että voi olla heille molemmille avuksi. Linnean mielestä hän ei apua tarvinnut, eikä Turkkakaan. Linnea nimittäin kävi edelleen viikoittain siivoamassa Lemlahdessa ja täyttämässä vaarin jääkaapin valmiiksi tekemillään ruuilla. Toki Linnea oli iloinen, että Tiina oli muuttanut lähelle ja voi vieraila kovin sosiaalisen ja puheliaan mummin luona nyt useita kertoja viikossa. Linnea-mummi oli ehkä kaikista Tiinan sukulaisista eniten järkyttynyt, aikanaan kuultuaan todistajansuojeluohjelmasta ja siihen johtaneista tapahtumista. Tiinan aviomiehen Timon poismeno ja sen

jälkeen salamyhkäisen tilanteen raukeaminen oli ollut suuri helpotus kaikille. Erityisesti Linnea Korhoselle. Tiina sai taas olla virallisesti Tiina Korhonen ja voi olla jälleen yhteydessä kaikkiin sukulaisiinsa sekä tuttaviansa kuten ennen.

Vuokra-asunto, johon Tiina muutti Luvialle, oli hänen tarpeisiinsa jopa hieman liian suuri. Eipä siis kulunut montakaan kuukautta, kun Tiinan vanha naapuri Turun Röntämäestä Elli Mäkelä oli muuttanut Tiinan kämppäkaveriksi. Hassujen yhteensattumien summana Ellin kaksoissisko Alma oli perustanut juuri vuosituhannen alussa Luvia keskustaan oman grillin. Alman Antimet oli avoinna seitsemänä päivänä viikossa aamu seitsemästä ilta yhteentoista, joten Alma tarvitsi sopivasti grillillään myös siskonsa apua. Tiina, Elli ja Alma viettivätkin usein iloisia iltoja keskenään kuohuviinipullojen samalla tyhjetessä pelottavalla tahdilla. Kaikilla naisilla oli selkeästi sellainen vaihe elämässään, etteivät sinne miehet nyt mahtuneet. Kosteiden iltojen yhteydessä välillä piipahdettiin paikallisessa ravintolassa, jossa ottajia tuntui riittävän kaikille ihan jonoksi asti. Yhtä Ellin hetkellistä hairahdusta lukuun ottamatta naiset palasivat ravintolailloista kolmestaan koteihinsa. Tuon Ellin tarkoituksenaan ainutkertaiseksi jääneen poikkeuksen oli aiheuttanut, Luvian ehkä komein mies Esko Piukka. Esko oli pitkän liehittelyn jälkeen onnistunut lirkuttelemaan itsensä saattopuuhiin ja jopa ihan loppuun asti. Elli ei halunnut tätä asiaa toisille paljastaa, mutta kuten tiedetään vuokra-asuntojen väliseinät ovat usein kovin ohuet. Esko oli kieltämättä todella hyvä

puhuja ja tunnettu jopa hieman yli-imelästä tyylistään. Tämä tyyli ei luonnollisestikaan kaikkiin purrut. Tiina ei voinut sietää Eskon hunajaista puhetyyliä. Onneksi Esko omasi myös erinomaisen kyvyn aistia vastakaikua ja muutti tyyliään tarvittaessa. Kylällä kerrottiin Eskon olevan myös loistava tarinankertoja jo useammassa polvessa. Kaikista taidoistaan huolimatta ehkä eräs hämmäntävin piirre miehessä olikin sitten hänen ammattinsa, joka ei varsinaisesti puheliaaksi todetulle miehelle oikein tuntunut sopivan. Esko oli nimittäin ammatiltaan patologi. Kunnanjohtaja Uolevi Rikalalla oli ollut jo vuosia painetta ajaa alas koko patologin virka Luvialta, mutta Esko oli onnistunut kerta toisensa jälkeen puhumaan vanhanaikaiselle kunnanjohtajalle niin, että Esko oli saanut pitää oman työnsä. Niinpä Luvialla oli edelleen oma patologi, jonka työt tosin olivat yleensä kovin vähäiset. Hurjimmat juorut kirkonkylällä kyllä kertoivat, että patologi saattoi itse lisätä omia asiakkaitaan. Erityisesti kesäaikaan kunnassa tuntui tulevan kuolleisuudessa piikki. Paikallinen poliisi ja heidän esimiehensä nimismies Makkonen lähinnä naureskelivät näille huhuille. Niin ja tuo piikkikin selitettiin luonnollisesti väestön kohtuullisen korkealla ikärakenteella. Ikäihmisille helteet, kun eivät useinkaan kovin hyvää tee.

Seurakuntatalolle kahvitilaisuuteen oli saapunut ehkä puolet kirkossa olleista Linnea Korhosen saattoväestä. Viimeisten vieraiden päästyä eteisaulaan Tiina meni sulkemaan oven. Sulkiessaan ovea Tiina huomasi parkkipaikalla seisovan oudon tummapukuisen hahmon, joka sytytty hattunsa lierin alla savuketta. Hatun lieri

varjosti miehen kasvot, jota sakea tupakansavu vielä korosti. Näky puistatti Tiinaa, ja hahmo katosi autojen taakse oven sulkeuduttua. Tiina poikkesi vielä pikaisesti keittiön puolelle. Muiden vieraiden jo päästyä seurakuntasaliin, oikkuilevan autonsa kanssa kirkon parkkipaikalle jääneet ja nyt hieman myöhässä saapuneet vainajan tuttavat, Olavi ja Sirpa Tikkakoski olivat vielä eteisessä laittamassa päällystakkejaan naulakkoon. Ulko-ovi avautui uudelleen ja paikallisen lahkon saarnamies yritti päästä kahvitilaisuuteen. Sirpa Tikkakoski kävi kuitenkin kuiskaamassa miehelle jotain ja tämän tiedon saatuaan saarnamies kääntyi ovelta ja poistui.

Kirkkoherra Ruotsalainen oli itse halunnut pitää siunaustilaisuuden ja luontevasti hän myös piti kahvitilaisuuden avauspuheen. Puheen nopeasta temposta voi päätellä, että Teppo Korhonen oli jo eteisessä tarjonnut huhujen mukaan viinaan menevälle papille naukun. Kaksikko poistuihin heti kalakeiton nautittuaan seurakuntatalon takahuoneeseen. Useat Linnean tunteneet luvialaiset halusivat pitää myös muistopuheita, osan vieraista siirtyessä jo kakun ja kahvin kimppuun. Tiina katsoi paheksuen, kuinka suurin osa saattoväestä näytti poistuvan heti nautittuaan tarjoilut ja toivotettuaan muodollisesti osanotot vaarille. Tiina pohti samalla, että omissa hautajaisissaan ei ainakaan tuollaista porukkaa haluaisi tavata. Samalla häntä hieman nauratti ajatus, että eihän hän itse sitä olisi näkemässä ketä hänen omissa hautajaisissaan vieraana olisi. Kaikesta huolimatta mummi olisi varmasti toivonut juuri tällaisia hautajaisia. Viimeisen

kerran kun mummi oli puhunut Tiinalle Porin keskussairaalassa saattohoidossa, olivat nuo sanat jääneet tiukasti Tiinan mieleen: ”Pidäthän sinä Tiina sitten vaarista huolta!”

”Mitäpä se tyttö niin kovasti mietti?” Turkka-vaari havahdutti kysymyksellään Tiinan ajatuksistaan.

”Sitä minä mietin, että pitäisikö minun muuttaa sinun kanssasi asumaan Lemlahteen?” Tiina vastasi ja yllätti vaarin täysin.

”Voi tyttökulta! Se olisi ihanaa!”

”Nyt kun mummikaan ei enää käy sinulle ruokaa tuomassa niin minä ajattelin, että olisi minun vuoroni keittää perunat vaarille!”

Turkka ei saanut enää liikuttuneessa tilassaan mitään sanottua, mutta näin asia oli sovittu. Jos vaari olisi kyennyt jotain sanomaan se olisi ollut varmasti jotain sananlaskun kaltaista: ”*Lyhyestä virsi kaunis!*” Tiina pohti mielessään, miten vaari osasikin aina käyttää sopivia sanontoja sopivissa kohdin. Vaarista olisi voinut tulla aikanaan hyvä runoilija tai jopa kirjailija. Isänsä jalanjäljissä kalastus oli kuitenkin vienyt voiton hänen uravalintansa suhteen. Hiljalleen loputkin hautajaisvieraat poistuivat. Elli, joka oli luvannut tulla tilaisuuden jälkeen Tiinan kanssa siivoamaan jälkiä, saapui sopivasti todistamaan kirkkoherra Ruotsalaisen ja Teppo Korhosen railakkaaksi muuttunutta tunnelmaa. Humalainen kaksikko poistui heidän tilaamaansa taksiin, Turkan pärrätessä miesten tilaisuuteen sopimatonta käytöstä.

Turkka katsoi ikkunasta ulos ja huomasi JT Kestilän taksin napanneen ilmeisesti jo jostain aiemmin kyytiinsä kirkonkylän urheilukentänhoitajan Arvo Rikalan. Hän nousi autosta tervehtimään Teppoa. Arvolla oli jäänyt juhlavaihde päälle Luvian kiekko -82:n voitettua ringetten suomenmestaruuden lyhyessä ajassa peräti kolme kertaa. Viimeisin mestaruus oli vuodelta 2007. Arvo jaksoi edelleen huutaa joukkueen iskulausetta ja selitellä päivittäistä humalaansa harvinaisilla mestaruusjuhlilla. Työnsä kentän- ja jäähallinhoitajana Arvo Rikala oli saanut pitää vain siitä syystä, että sattui olemaan kunnanjohtajan Uolevi Rikalan poika.

Teppo Korhonen lauleli parkkipaikalla seisoville vieraille vielä astuessaan taksiin: ”Minä olen Teppo ja taskussani on matti, ottaako huikan siitä vielä Arvo sekä pappi?”

”Siis mitä ihmettä? Oliko tuo kirkkoherrakin kännissä?”
Elli ihmetteli.

”Ai että oliko? Hyvä että kirkosta ulos päästiin, niin isä alkoi sille jo tarjoamaan huikkaa taskumatistaan!” Tiina manaili.

”Aikamoista! Tai siis olin minä kuullut huhua, että kirkkoherra ottaa välillä kuppia, mutta että virantoimituksessa. Huh huh! Toi Rikalan poika ei kyllä yllättänyt ketään tai ptkkääkään!”

”No ei niin. Minä muuten yritin ensin pyytää jotain muuta pappia pitämään mummin siunaustilaisuutta, mutta

Melioristin tapahtumat sijoittuvat Satakuntaan ja erityisesti kuntaan nimeltään Luvia. Eletään 2010-lukua ja pikkupaikkakunta kamppailee itsenäisen olemassaolonsa puolesta. Luvialle ovat pesiytyneet niin hurmoshenkinen uskonnollinen lahko Taivaan Taivaltajat, kuin pahamaineinen moottoripyöräkerho Vandals MC. Molempien ääriliikkeiden toiminnat aiheuttavat harmaita hiuksia muun muassa paikalliselle nimismies Makkoselle.

Tiina Korhonen on palannut sukunsa juurille Luvian maalaismaisemiin. Tiina huomaa varsin nopeasti, ettei Luvia olekaan niin tylsä paikka, mitä hän lapsuudestaan muisti. Myös Tiinan uudella työpaikalla tuulivoimayhtiö Windmill OY:n rakennustyömaalla käydään jatkuvasti tekemässä tihutöitä. Miten Teollisuuden voiman maakaupat Luvialla liittyvät tähän ja mikä yhdistää työaikanaan enemmän omiaan puuhastelevan kunnanjohtaja Kemppaisen tähän kaikkeen?

Tämä dekkari on on väkevä ja tulinen kuin luvialaisten maanviljelijäveljesten chilit Luvia Reaperit.

